

DE MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - **Het werkprogramma 2015 van de Europese Commissie: identificatie van de voor Vlaanderen relevante dossiers en preliminaire subsidiariteitstoets**

1. INHOUDELIJK

Situering van de nota

Voor de Vlaamse Regering is de EU de eerste en belangrijkste hefboom van het Vlaamse buitenlands beleid. De Vlaamse Regering hecht in dat verband een grote waarde aan de correcte toepassing van het subsidiariteitsbeginsel in de nieuwe voorstellen van EU-wetgeving en biedt het Vlaams Parlement ondersteuning aan bij de uitoefening van de subsidiariteitstoets, zoals voorzien in het Verdrag van Lissabon.

Het werkprogramma 2015 van de Europese Commissie (hierna: Commissie) bevat de belangrijkste wetgevende en niet-wetgevende initiatieven die de Commissie in 2015 zal nemen. Het werkprogramma is als dusdanig richtinggevend voor de activiteiten van de Europese instellingen de komende maanden en jaren. Het werkprogramma 2015 van de Commissie werd daarom pro actief gescreend.

Het Werkprogramma 2015 van de Commissie

De Europese Commissie onder voorzitterschap van Jean-Claude Juncker nam een start in november vorig jaar. Voorzitter Juncker gaf van bij aanvang mee dat hij de wetgevende agenda van de Commissie meer dan in het verleden wenst toe te spitsen op grote politieke dossiers met strikte naleving van het subsidiariteits- en proportionaliteitsbeginsel: "My agenda will focus on ten policy areas. My emphasis will be on concrete results in these ten areas. Beyond that, I will leave other policy areas to the Member States where they are more legitimate and better equipped to give effective policy responses at national, regional or local level, in line with the principles of subsidiarity and proportionality. I want a European Union that is bigger and more ambitious on big things, and smaller and more modest on small things."

Voorzitter Juncker vertaalde zijn basisfilosofie in de mandaten van de Commissarissen en de werking van zijn College. Zo werken de Commissarissen samen in projectteams. Zeven Commissarissen vervullen de functie van vice-voorzitter, waaronder één eerste vice-voorzitter, Frans Timmermans, die als rechterhand fungeert van de voorzitter. Timmermans kreeg in zijn mandaat ook de opdracht mee te waken over de nieuwe koers van Juncker, door sterker in te zetten op subsidiariteit, proportionaliteit, betere regelgeving, administratieve vereenvoudiging en kwaliteit van de wetgeving.

Timmermans zal hierbij ook meer dan in het verleden aandacht besteden aan de relatie met de parlementen in de lidstaten.

Op 16 januari publiceerde de Commissie Juncker haar werkprogramma voor 2015. Het werkprogramma bestaat uit een lijst van nieuwe initiatieven die de Commissie in de loop van 2015 zal ontplooiën (bijlage I van het werkprogramma), een lijst van lopende dossiers die de Commissie wenst in te trekken of te wijzigen (bijlage II), een lijst met REFIT acties (bijlage III) en een lijst met wetgeving die in 2015 van kracht wordt (bijlage IV).

Nieuwe initiatieven in het werkprogramma van de Commissie

De Commissie stelt een beknopte wetgevende agenda voor en trekt daarmee haar beleidsvisie door in het werkprogramma. De wetgevende agenda bevat 23 nieuwe initiatieven, daar waar er tijdens de vorige legislatuur sprake was van gemiddeld 130 nieuwe initiatieven per jaar. De breuk met het verleden is echter minder groot dan de cijfers laten uitschijnen. Het werkprogramma van de nieuwe Commissie is namelijk niet-exhaustief en bevat enkel de politieke blikvangers, daar waar het werkprogramma in het verleden een meer exhaustief karakter had.

De Commissie schuift voor 2015 onder meer de volgende grote werven naar voren:

- Het in wetgeving gieten en implementeren van het investeringsprogramma voor Europa. Dit is het plan om de komende drie jaar ten minste 315 miljard euro aan publieke en private investeringen in de reële economie te realiseren via een nieuw investeringsfonds, European Fund for Strategic Investments (EFSI) genaamd.
- Een pakket maatregelen rond de eengemaakte digitale markt, met o.a. initiatieven rond het wettelijk kader van telecommunicatie, modernisering van het auteursrecht, online en digitaal winkelen, cyberveiligheid, digitalisering.
- Een pakket maatregelen rond de uitbouw van een Energie Unie, met o.a. initiatieven rond het waarborgen van de energiebevoorradingszekerheid, integratie van nationale energiemarkten, vermindering van de vraag naar energie, het koolstof arm maken van de energiemix en de bevordering van onderzoek en innovatieve technologie.
- Een pakket rond belastingen, met o.a. initiatieven rond belastingontduiking en -fraude, waaronder voorstellen om vennootschapsbelasting te heffen in het land waar winst wordt gemaakt, automatische gegevensuitwisseling van tax rulings en stabilisering van de heffingsgrondslag van vennootschapsbelasting.
- Een pakket maatregelen rond migratie, met o.a. de ontwikkeling van een 'holistische' benadering van migratie, waaronder een luik legale immigratie (o.a. van hooggeschoolden) en illegale immigratie (o.a. samenwerking met derde landen, solidariteit onder de lidstaten, bestrijding van de mensenhandel).
- Economische en Monetaire Unie: verdere stappen in de richting van gedeelde soevereiniteit op gebied van economisch bestuur, versterking van de sociale dialoog.

Voor elk van de 23 initiatieven in het werkprogramma hebben de beleidsdomeinen van de Vlaamse overheid, onder coördinatie van het Departement internationaal Vlaanderen en via consultatie van SOIA (Strategisch Overleg Internationale Aangelegenheden), een inschatting gemaakt van de mate waarin de voorgestelde initiatieven van de Commissie slaan op de bevoegdheden van de Vlaamse overheid en een impact hebben op de Vlaamse samenleving. In totaal werden op die wijze zestien relevante dossiers geïdentificeerd die verdere nauwe opvolging door de Vlaamse Regering vergen. Van elk van die zestien dossiers werd een fiche opgesteld met de inzet van het dossier, de actoren binnen Vlaanderen, het belang voor Vlaanderen en een preliminaire subsidiariteitstoets. De fiches gaan in bijlage bij deze nota.

Onderstaande tabel geeft een globaal overzicht van de relevante dossiers waarover een fiche is opgemaakt, met per dossier een aanduiding van de trekker(s) en betrokkene(n) binnen de Vlaamse overheid. De trekker is in beginsel het beleidsdomein op wiens bevoegdheidsdomein het Commissievoorstel de grootste impact heeft. Het beleidsdomein dat trekker is, staat in voor de

opmaak van de fiche en is eerste aanspreekpunt binnen de Vlaamse overheid. Zonodig wint de trekker het advies in van lokale besturen en belanghebbenden uit het middenveld. De concrete rol en mate van betrokkenheid van de trekker in de besluitvorming, varieert en hangt samen met de intra-Belgische bevoegdheidsverdeling in het dossier. Voor sommige dossiers zijn de deelstaten eerstverantwoordelijk binnen de Belgische context en zijn aldus een intra-Belgische trekker. Voor andere dossiers is de federale overheid de intra-Belgische trekker.

Naam relevante dossiers	Trekker	Betrokkenen
*Een investeringsplan voor Europa: follow-up	iV/FB	LNE, OV, CJSM, EWI, MOW, WVG
*Deelname aan en inzetbaarheid op de arbeidsmarkt vergroten	WSE	OV, CJSM, EWI, iV
*Tussentijdse evaluatie van de Europa 2020-strategie	DKB	LNE, LV, OV, WSE, CJSM, FB, EWI, iV, WVG, RWO, MOW
*Pakket voor de digitale interne markt	EWI	OV, DKB, FB, CJSM, iV, MOW, WVG
*Strategisch kader voor de energie-unie	LNE	LV, EWI, iV, RWO, MOW
*Mededeling over de weg naar Parijs – multilaterale respons op de klimaatverandering	LNE	LV,DKB, EWI, iV, RWO
Strategie voor de interne markt voor goederen en diensten	EWI	LNE, OV, DKB, iV
*Pakket arbeidsmobiliteit (EURES verordening)	WSE	WVG
Pakket verdieping van de economische en monetaire unie	iV/FB	DKB
*Een handels- en investeringsstrategie voor banen en groei	iV	LNE, LV, WSE, EWI, RWO
Een Europese migratieagenda	DKB	OV, WSE, WVG, RWO, CJSM, iV
Mededeling over het Europees nabuurschapsbeleid	iV	
*Mededeling over de doelstellingen voor duurzame ontwikkeling na 2015	DKB/iV	LNE, LV, CJSM, FB, EWI, RWO
Voorstel voor een interinstitutioneel akkoord „Beter wetgeven”	iV	DKB, LNE, EWI, RWO
Voorstel voor een interinstitutioneel akkoord over een verplicht Transparantieregister	iV	DKB
Herziening van het GGO-besluitvormingsproces	LNE	EWI, LV

* = prioritaire dossiers binnen de relevante dossiers

De Vlaamse Regering verwelkomt het gebalde werkprogramma van de Commissie, dat inhoudelijk dezelfde klemtonen legt als de strategische agenda van de Europese Raad van juni 2014 en de politieke beleidslijnen van Commissievoorzitter. In het bijzonder hecht De Vlaamse Regering veel belang aan groei jobs en investeringen en is daarom verheugd dat deze doelstellingen ook centraal staan in het EU-beleid van de Commissie het komende jaar. Het werkprogramma bevat in dat opzicht hoopvolle initiatieven, waaronder het investeringsplan en –fonds voor Europa, de handels- en investeringsstrategie, de Europa 2020 strategie, de (digitale) interne markt, het strategisch kader voor een Energie Unie, initiatieven inzake de arbeidsmarkt (deelname aan en inzetbaarheid op de arbeidsmarkt en EURES verordening binnen het pakket arbeidsmobiliteit), de doelstellingen inzake duurzame ontwikkeling na 2015 en de multilaterale respons op klimaatverandering. Deze dossiers worden als prioritair voor de komende maanden naar voren geschoven.

De Vlaamse Regering hecht in haar regeerakkoord een centraal belang aan de correcte toepassing van het subsidiariteitsbeginsel en is daarom tevreden dat ook de Commissie Juncker dit beginsel een grote rol toekent bij de tenuitvoerlegging van haar programma. De subsidiariteitsinschatting van de aangekondigde voorstellen zal de komende weken en maanden door de Vlaamse Regering van nabij opgevolgd worden, naarmate de Commissie de routekaarten (*road maps*) over de voorstellen en daarna de voorstellen zelf bekend zal maken. De Vlaamse Regering zal deze informatie ook bezorgen aan het Vlaams Parlement, met het oog op het uitvoeren van de subsidiariteitstoets zoals bepaald in het verdrag van Lissabon. De Vlaamse Regering steunt, tot slot, ook de Commissie in haar voornemens om betere regelgeving nauwgezet te integreren in haar eigen werkzaamheden en in de relaties met de andere instellingen. Over het verdere verloop van de relevante dossiers zal de Vlaamse Regering

berichten in de maandelijkse mededelingen van de Vlaamse Regering over de actuele ontwikkelingen in de EU.

Voorstellen die worden ingetrokken of gewijzigd

Naast nieuwe initiatieven, stelt een nieuw College traditioneel ook voor om een aantal lopende initiatieven, opgestart tijdens de vorige legislatuur, in te trekken of te wijzigen. De Commissie Juncker toont zich met een tachtigtal voorstellen voor intrekking of wijziging bedrijviger dan de voorgaande de Commissie waar dit aantal rond de dertig lag.

In sommige gevallen wenst de Commissie voorstellen in te trekken omdat de wijzigingen aangebracht door Raad en Europees Parlement hebben geleid tot een resultaat dat in de ogen van de Commissie te ver van het oorspronkelijke voorstel verwijderd is, zoals bijvoorbeeld de aanbeveling rond Europese toerismestandaarden en de energiebelastingrichtlijn. Sommige voorstellen zitten sinds lang in een impasse omdat de standpunten van Raad en Europees Parlement te ver uit elkaar liggen. In een aantal van dergelijke gevallen zal de Commissie overgaan tot intrekking van het voorstel als Raad en Europees Parlement er niet in slagen een akkoord te bereiken binnen het half jaar, zoals bijvoorbeeld een verordening rond etikettering van biologische producten, een richtlijn over het gebruik van satellietbeelden van aardobservatie en een richtlijn over zwangerschapsverlof. In sommige gevallen stelt de Commissie dat ze de bestaande voorstellen intrekt of wijzigt omdat ze denkt de doelstellingen op een andere manier te kunnen bereiken, zonder het ambitieniveau te verlagen. De Commissie verwijst o.a. naar de afval- en luchtkwaliteitswetgeving.

Deze sectie van het nieuwe werkprogramma werd ingegeven vanuit een focus op minder maar effectievere regelgeving. Deze doelstelling is ook opgenomen in het Vlaamse Regeerakkoord en diverse beleidsnota's. De Vlaamse Regering ondersteunt deze aanpak, toch moet voor elk van de intrekkingen of wijzigingen nagegaan worden of de intrekking of wijziging ook leidt tot effectievere regelgeving. Vlaanderen zal in elk geval evoluties in volgende dossiers opvolgen:

- Verordening melk en fruit op school (trekker LV)

In het voorstel van de Europese Commissie van februari 2014 werden de schoolmelkregeling uit 1977 en de schoolfruitregeling uit 2009 onder een gemeenschappelijk wetgevend en financieel kader gebracht omwille van efficiëntie en effectiviteit en om een meer eengemaakt beleid te voeren met verhoogde zichtbaarheid van de rol van de EU. Daarenboven wordt ook meer aandacht geschonken aan de pedagogische dimensie van de regelingen.

Het Europees jaarlijks totaalbudget zou volgens het voorstel 230 miljoen euro bedragen, waarvan 150 miljoen voor groenten en fruit en 80 miljoen voor melk. Het voorstel wordt teruggetrokken, maar inhoudelijk zal het verder aan bod komen bij de vereenvoudiging van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid.

- Verordening biologische landbouw (trekker LV)

Op 24 maart 2014 heeft de Europese Commissie haar voorstel tot herziening van de regelgeving inzake biologische landbouw gepresenteerd. Aanleiding van deze herziening was de regelgeving te verduidelijken, te harmoniseren, een aantal juridische hiaten op te vangen en de eerlijke concurrentie tussen producenten te verbeteren. Ook werd de huidige regelgeving aangepast aan het verdrag van Lissabon, daardoor is de structuur sterk gewijzigd. Dit dossier wordt teruggetrokken tenzij een akkoord kan gevonden worden tussen de co-wetgevers in de eerste zes maanden van 2015. Het Lets voorzitterschap heeft alvast de ambitie om de Raadspositie te bepalen tegen mei 2015.

- Pakket kringlooeconomie (trekker LNE)

Op 3 juli 2014 legde de Europese Commissie, in het kader van het pakket "kringlooeconomie" een voorstel tot herziening van zes bestaande afvalrichtlijnen op tafel. Het voorstel zorgt voor een afstemming van definities en berekeningsmethodes, een vereenvoudiging en stroomlijning van de rapporteringsvereisten en komt tegemoet aan de herziening van de doelstellingen voor afvalbeheer die in de bestaande afvalrichtlijnen was vooropgesteld. Vlaanderen verwelkomde het

hoge ambitieniveau en de noodzakelijke stroomlijning in het voorstel, dat voor een gelijk spelveld in Europa inzake afvalbeheer zal zorgen en voor economische opportuniteiten voor de Vlaamse afval- en recyclage-industrie. De Commissie stelt voor om het voorstel terug te trekken en om in de loop van 2015 met een nieuw, ambitieuzer voorstel te komen die de kringloopeconomie meer kan bevorderen. Het is evenwel nog zeer onduidelijk welke vorm en inhoud zo'n nieuw, ambitieuzer voorstel zou krijgen. Alle Belgische ministers bevoegd voor Leefmilieu namen samen het initiatief voor het versturen van een brief - mede-ondertekend door tien andere lidstaten - aan Commissievoorzitter Juncker waarin het vraagt het voorstel niet terug te trekken. De brief trekt de aandacht op het dubbel doel van het voorstel, namelijk het bereiken van de doelstellingen van het Zevende Milieuactieprogramma voor Europa en het bereiken van duurzame groei en jobs in Europa binnen een gelijk concurrentieel spelveld voor de economische actoren in de verschillende lidstaten. Mocht het tot een nieuw voorstel komen dan kan Vlaanderen vanuit haar koploperspositie inzake duurzaam materialenbeheer suggesties kan geven voor de bevordering van de kringloopeconomie op Europees niveau. Het valt echter te betwijfelen of de Commissie een nieuw voorstel met een uitgebreide scope (vb. meer aandacht voor afvalpreventie) tegen eind 2015 op tafel zal kunnen leggen, rekening houdend met de nodige studietijd en het opstellen van een nieuwe impactanalyse. Deze laatste, meer praktische overweging, versterkt de vraag om het bestaande voorstel doorheen het wetgevende proces vanuit Raad en Europees Parlement te verbeteren, en de bredere kringloop aan te pakken via nieuwe initiatieven.

- **Pakket luchtkwaliteit (trekker LNE)**

Het voorstel voor de herziening van de richtlijn inzake nationale emissieplafonds wordt door Commissie niet teruggetrokken, maar zal geamendeerd worden in 2015, als onderdeel van het wetgevende proces in opvolging van het klimaat- en energiepakket 2030. Het is nog onduidelijk wat de wijzigingen precies zouden kunnen inhouden. Het Lets EU-Voorzitterschap heeft alvast aangegeven de besprekingen verder te willen zetten op basis van het bestaande voorstel. Dit voorstel komt tegemoet aan de vraag van de bevoegde Belgische ministers ook opgenomen in eerder vermelde brief om ook dit initiatief niet terug te trekken.

REFIT-acties

Door middel van het REFIT-programma zorgt de Commissie ervoor dat het EU-acquis geschikt kan blijven voor het beoogde doel. In het kader van REFIT licht de Commissie de regelgeving van de EU door en stelt zij vast welke corrigerende maatregelen nodig zijn. Deze maatregelen omvatten wetgevingsinitiatieven met het oog op vereenvoudiging en vermindering van de regelgevingsdruk, intrekking van overbodige wetgeving, intrekking van voorstellen zonder reële kans op vaststelling of waarvan de oorspronkelijke doelstellingen niet meer kunnen worden verwezenlijkt, alsmede evaluaties en geschiktheidscontroles om de relevantie, coherentie, efficiëntie, doeltreffendheid en EU-meerwaarde van EU-wetgeving te beoordelen en verdere mogelijkheden voor vereenvoudiging en vermindering van de regelgevingsdruk vast te stellen. In oktober 2013 is een eerste reeks maatregelen gepubliceerd, in juni 2014 gevolgd door een tweede. Al met al zijn via REFIT bijna 200 maatregelen geïdentificeerd, die zijn samengebracht in een op 18 juni 2014 gepubliceerd alomvattend scorebord. De Commissie maakt daarmee bekend welke maatregelen worden genomen, welke vooruitgang is geboekt en welke resultaten zijn behaald. Zij nodigt alle belangstellenden uit input te leveren en houdt rekening met de ingediende opmerkingen en suggesties.

Vlaanderen erkent het belang en de noodzaak van efficiënte regelgeving voor de realisatie van het totale EU beleid (competitiviteit en groei en jobs, met inbegrip van de bescherming van consumenten, gezondheid, leefmilieu en werknemers). Daarnaast hecht Vlaanderen ook belang aan het betrekken van belanghebbenden en doelgroepen in de opmaak en evaluatie van regelgeving.

In een bijlage bij haar werkprogramma voor 2015 bevestigt de Commissie de in het kader van REFIT vastgestelde maatregelen die zij in de loop van het komende jaar zal uitvoeren. In deze bijlage worden alle REFIT-wetgevingsinitiatieven vermeld (vereenvoudiging, codificatie/herschikking, consolidatie, intrekking, bijwerking/toetsing) die de Commissie in 2015 wil goedkeuren, alsmede alle evaluaties en

In een bijlage bij haar werkprogramma voor 2015 bevestigt de Commissie de in het kader van REFIT vastgestelde maatregelen die zij in de loop van het komende jaar zal uitvoeren. In deze bijlage worden alle REFIT-wetgevingsinitiatieven vermeld (vereenvoudiging, codificatie/herschikking, consolidatie, intrekking, bijwerking/toetsing) die de Commissie in 2015 wil goedkeuren, alsmede alle evaluaties en geschiktheidscontroles in het kader van REFIT die zij momenteel uitvoert of waarvan zij in de loop van 2015 de resultaten verwacht.

Het nieuwe werkprogramma van de Commissie weerspiegelt op die manier duidelijk de REFIT-doelstellingen met focus op minder maar effectievere regelgeving en het terugdringen van administratieve lasten voor zowel bedrijven, burgers als overheden. Dergelijke doelstellingen zijn ook opgenomen in het Vlaamse Regeerakkoord en diverse beleidsnota's. Daarenboven sturen de conclusies aan op een grotere inzet van effectbeoordelingen en evaluaties, niet enkel door de Commissie maar ook door de lidstaten. Een belangrijk signaal want ook de Vlaamse Overheid streeft naar een beter onderbouwd beleid.

2. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Het voorstel heeft geen weerslag op de Vlaamse begroting.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Het voorstel heeft geen weerslag op de lokale besturen

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Het voorstel heeft geen rechtstreekse gevolgen op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten.

5. ADVIES VAN DE INSPECTIE VAN FINANCIEN

Op 5 februari 2015 werd een gunstig advies van de inspectie van financiën verkregen.

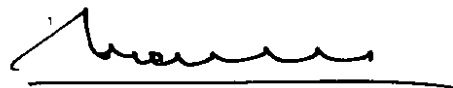
5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering:

- 1) verwelkomt het Commissieprogramma en onderschrijft de prioriteiten die het aanbrengt in de EU-agenda voor 2015 rond jobs, groei en investeringen.
- 2) bepaalt de voor Vlaanderen relevante dossiers uit het Commissiewerkprogramma 2015, zoals opgesomd in de tabel in deze nota en gelast de Minister-President deze ter kennis te brengen van de Voorzitter van het Vlaams parlement – inclusief de preliminaire subsidiariteitsinschatting.
- 3) vraagt van haar diensten een proactieve opvolging van alle nieuwe Commissie-initiatieven in 2015 met grote impact voor Vlaanderen, in het bijzonder: (1) het investeringsplan voor Europa (2) de handels- en investeringsstrategie; (3) de herziening van de Europa 2020 strategie; (4) de (digitale) interne markt; (5) de Energie Unie, (6) initiatieven inzake arbeidsmarkt; (7) duurzame ontwikkeling en; (8) klimaatverandering. Deze dossiers worden als prioritair naar voren geschoven.
- 4) waardeert in het algemeen de inspanningen van de Commissie inzake efficiëntere regelgeving en pleit daarom voor een verdere behandeling van de ontwerp-regelgeving over afval, lucht, melk en fruit op school.
- 5) stelt met tevredenheid vast dat het Commissiewerkprogramma 2015 de REFIT-doestellingen weerspiegelt en volgt met aandacht de REFIT-aanpassingstrajecten in 2015 ten aanzien van wetgevende initiatieven die Vlaamse bevoegdheden raken.
- 6) gelast de betrokken ministers m.b.t. de voor Vlaanderen prioritaire dossiers een gecoördineerd Vlaams standpunt te bepalen en dit in een zo vroeg mogelijk stadium mee te delen zodra de voorstellen worden gepubliceerd door de Europese Commissie.
- 7) gelast de betrokken ministers in het bijzonder voor de prioritaire dossiers om zo nodig het advies in te winnen van lokale besturen en belanghebbenden uit het middenveld
- 8) gelast de minister-president over de voortgang van de relevante dossiers te rapporteren via de maandelijkse Mededeling aan de Vlaamse Regering over de belangrijkste ontwikkelingen op niveau van de EU.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed

Geert BOURGEOIS